

Experts en ciència, sanitat i drets socials presenten propostes per a una nova prioritació de l'Alzheimer a Espanya

- Més de 30 organitzacions han elaborat un document de propostes que advoquen per preparar el Sistema Nacional de Salut per incloure nous tractaments modificadors del curs d'aquesta malaltia, impulsar la recerca i incorporar les demències en el nou model de cures.
- El document sorgeix de l'Observatori de l'Alzheimer i les Demències, una iniciativa impulsada per la Fundació Pasqual Maragall.
- L'Organització Mundial de la Salut reconeix la demència com una prioritat de salut pública i insta els països a disposar de marcs nacionals per abordar-la, però Espanya ha avançat lentament en la implementació d'un pla nacional específic.

D'esquerra a dreta: Dr. Enrique Arrieta, Dr. Pascual Sánchez Juan, Sra. Mariló Almagro, Sra. Cristina Maragall, Excm. Sra. Mónica García, Dr. Arcadi Navarro, Dra. Belén González i Dr. Josep Maria Argimon.

[Descarrega aquí les fotografies i la videonotícia de l'acte](#)

Madrid, 21 de novembre de 2024.- Organitzacions i experts clau de l'àmbit científic, sanitari i social han presentat aquest dijous al Ministeri de Sanitat l'informe "**Propostes per a una nova prioritació de l'Alzheimer a Espanya**", elaborat en el marc de l'Observatori de l'Alzheimer i les Demències, iniciativa impulsada per la Fundació Pasqual Maragall.

El document proposa preparar el Sistema Nacional de Salut per incloure nous tractaments modificadors del curs de la malaltia d'Alzheimer, impulsar la seva recerca amb més finançament i incorporar les demències en el nou model de cures. A més, l'informe advoca per millorar el diagnòstic precoç mitjançant cribratges cognitius i biomarcadors, així com fomentar la prevenció incidint en els factors de risc modificables.

Així mateix, l'informe subratlla la urgència d'establir un marc normatiu per a l'abordatge integral de l'Alzheimer i altres demències, acompanyat d'un finançament adequat i un compromís institucional ferm.

La **ministra de Sanitat, Mónica García**, ha inaugurat l'acte destacant que *"l'Alzheimer és un desafiament, una epidèmia silenciosa de gran impacte social i sociosanitari per a les persones que el pateixen i les seves famílies. Per això agraeixo l'impuls que ens porten avui organitzacions com les vostres, sense elles és impossible fer política que millori la vida de les persones"*. A més, ha reafirmat el seu compromís *"amb la millora de la prevenció de la malaltia. Aquesta no dona vots ni titulars, perquè és a llarg termini, però és on s'ha d'invertir i estem compromesos amb això"*.

Per la seva banda, el **Dr. Arcadi Navarro, director de la Fundació Pasqual Maragall**, ha ressaltat que *"davant el gran desafiament científic, sanitari i social que plantegen aquestes patologies, és necessari obrir una nova etapa al nostre país per a l'abordatge de la seva prevenció, diagnòstic, tractament i cures. L'Organització Mundial de la Salut ha declarat la demència com una prioritat de salut pública i constreny els estats a disposar de polítiques, estratègies, plans o marcs nacionals per abordar-la. Però Espanya ha avançat lentament en la implementació d'un pla nacional específic"*.

El **Dr. Navarro** també s'ha referit en el seu discurs a la recent aprovació per part de l'EMA (European Medicines Agency) per comercialitzar el primer fàrmac capaç d'alentir el progrés de la malaltia d'Alzheimer en les seves primeres fases, *"és crucial accelerar el procés d'inclusió de lecanemab a Espanya. Aquest tractament pot marcar una gran diferència per a molts pacients en fases inicials, millorant la qualitat de vida de les persones afectades i dels qui tenen cura"*.

En aquest sentit, durant la taula rodona que s'ha celebrat amb experts clau, el **Dr. Pascual Sánchez Juan, representant de la Societat Espanyola de Neurologia (SEN)**, ha destacat que *"l'aplicació d'aquests fàrmacs suposa un repte, ens obliga a fer una medicina molt més complexa, tenint en compte biomarcadors, dades genètiques i calibrar el quadre clínic del pacient. Per tant, el temor que això genera és que hi pugui haver diferències entre regions, discriminacions per codi postal, ja que no totes tenen la tecnologia, ni l'experiència per adaptar-se al canvi de paradigma que suposa la implementació d'aquests primers fàrmacs"*.

Per la seva banda i des d'un prisma social i enfocament a les persones que pateixen Alzheimer i les seves famílies, **Mariló Almagro, presidenta de la Confederació Espanyola d'Alzheimer (CEAFA)**, ha destacat que: *"No només hem de tindre en compte a la persona diagnosticada, també a les persones cuidadores. Cal fer polítiques adaptades a elles, majoritàriament dones, i formació als professionals del sistema social i sanitari, perquè puguin tractar cada cas d'Alzheimer de forma individualitzada"*.

En la clausura, **Maria Rosa Martínez Rodríguez, secretària d'Estat de Drets Socials**, ha exposat que *"necessitem un nou model de cures que inclogui les persones amb demència, que promogui un canvi social i alineat amb els drets humans. Aquest model haurà de posar la persona al centre i incloure el desenvolupament de serveis comunitaris que permetin la cura a la llar, transformar els centres residencials amb participació activa de les famílies i fer canvis en la llei de la dependència"*.

El document "Propostes per a una nova prioritació de l'Alzheimer a Espanya" és el resultat d'un procés d'anàlisi i debat en el qual han participat representants de més de 30 organitzacions i destacats experts dels àmbits científic, sanitari i social. Aquests actors es van reunir el passat juliol per

replantegar les prioritats i estratègies, promovent una major visibilitat i un enfocament multidisciplinari a l'agenda pública.

Segons es destaca en les seves conclusions, la urgència de prioritzar l'Alzheimer i les demències a Espanya rau en el seu creixent impacte sanitari, social i econòmic. Davant aquest desafiament se subratlla la necessitat de reactivar el compromís polític i institucional orientat a implementar un nou pla d'acció que permeti construir una nova priorització de l'Alzheimer i les demències a Espanya.

Descàrrega del document "**Propostes per a una nova priorització de l'Alzheimer a Espanya**" [aquí](#).

Sobre l'Alzheimer i les demències

L'augment de l'esperança de vida ens condueix a un canvi demogràfic sense precedents. Espanya presenta una de les majors esperances de vida del planeta, amb una mitjana de 83,2 anys¹ (80,3 anys en els homes i 86,1 anys en les dones), només per darrere del Japó, Suïssa i Corea del Sud. Per al 2050, les projeccions de l'Institut Nacional d'Estadística (INE) estableixen que les persones majors de 65 anys representaran més del 30% de la població total d'Espanya.² La malaltia d'Alzheimer és la causa més comuna de demència, generant entre el 60 i el 70% dels casos totals³. La demència és, avui dia, considerada com la manifestació d'una síndrome clínica caracteritzada per un deteriorament cognitiu progressiu i generalitzat, que afecta la memòria, el llenguatge, les funcions executives, l'orientació, etc., acompanyat freqüentment d'alteracions afectives i conductuals.

En general, es considera que els símptomes de la demència debuten a partir dels 65 anys, tot i que en un 9% dels casos es produeix en edats més joves⁴. Les taxes de prevalença augmenten conforme l'edat avança, així doncs, l'Alzheimer i les demències afecten una de cada deu persones de més de 65 anys i un terç de les majors de 85⁵. La incidència de les demències és més gran entre les dones que en els homes.

Tot i que l'edat és el factor de risc més important, l'Alzheimer no és una conseqüència inevitable de l'envelliment biològic. S'estima que, mitjançant la incidència en 14 factors de risc modificables al llarg de la vida, fins al 40% els casos de demència podrien ser evitats o retardats⁶. Aquests factors de risc estan relacionats amb el nivell d'educació, els hàbits de vida, el risc cardiovascular, la soledat, la depressió o la contaminació, entre d'altres.

A Espanya, s'estima que les persones afectades per Alzheimer i altres demències se situen entre 830.000 i 950.000⁷. A més, segons la Societat Espanyola de Neurologia, entre un 30 i 40% d'aquests casos podria estar sense diagnosticar⁸. Si no es troben solucions que frenin el seu avanç, per al 2050 el nombre de casos al nostre país podria duplicar-se sobrepassant la xifra d'1,7 milions de casos⁹.

Sobre l'Observatori de l'Alzheimer i les Demències impulsat per la Fundació Pasqual Maragall

L'Observatori de l'Alzheimer i les Demències és una iniciativa impulsada per la Fundació Pasqual Maragall amb vocació de generar coneixement, col·laboració i intercanvi entre els actors implicats en l'abordatge d'aquestes malalties, donar suport a la presa de decisions i contribuir a la cohesió i fortalesa del sector.

¹ Ministeri de Sanitat. 2023. [Esperances de vida a Espanya, 2021](#)

² INE. 2024. [Projeccions de Població Anys 2024-2074](#).

³ [World Health Organization](#). 2017.

⁴ Alzheimer's Disease International and World Health Organization 2012. [Dementia: a public health priority](#).

⁵ Alzheimer's Association. 2017. [Alzheimer's Disease Facts and Figures](#).

⁶ Livingston, Gill et al. The Lancet. 2024. [Dementia prevention, intervention, and care: 2024 report of the Lancet Commission](#).

⁷ Càlculs de prevalença elaborats a partir de dades del [Pla Integral d'Alzheimer i altres Demències \(2019-2023\)](#), [Dementia in Europe Yearbook 2019](#) i [Estimation of the global prevalence of dementia in 2019 and forecasted prevalence in 2050](#).

⁸ Societat Espanyola de Neurologia. 2016. [21 de setembre: Dia Mundial de la Malaltia d'Alzheimer](#).

⁹ Alzheimer Europe. 2020. [Dementia in Europe Yearbook 2019](#).

Per a més informació, visiteu: <https://fpmaragall.org/ca/alzheimer-malaltia/observatori-de-lalzheimer-i-les-demencies/>

Contacte premsa:

Fundació Pasqual Maragall

Mar Escardó Serra

mescardo@fpmaragall.org

608542686